

חברת המדינה
דו"ח שנתי

מבקר המדינה

דו"ח שנתי 30

לשנת 1979 ולחשבונות
שנת הכספים 1978

א. א. א.
א. א. א.

צמצום ההוצאות הציבוריות הוא מרכיב חשוב במכלול הפעולות הדרושות להבראת המשק. המפתח לטיפול בו הוא בידי הממשלה; עליה מוטלת האחריות להפעלתו המושכלת, ואמנם היא עשתה מספר צעדים בכיוון הנכון. יש לקוות שהפעולה תימשך, תורחב ותועמק.

הקטנת המנגנון הממשלתי מחד גיסא, והגברת יעילותו מאידך, חשובות לא רק כדוגמא טובה: הן חלק בעל משקל רב של עצם מבצע ההבראה. הלא הממשלה היא המעביד הגדול ביותר במדינה. אך היא צריכה לנהוג את הרכבת כולה, לא את הקטר לבד. פירוש הדבר יצירת תנאים חוקיים, מינהליים, פסיקליים ופסיכולוגיים, שכולם ישרתו שתי מטרות: הגבלת הביקוש במשק למשאבים העומדים לרשותו, אך עם זה פיתוחם ויעולם של המשאבים, על מנת לאפשר רמה גבוהה יותר של סיפוק הצרכים. אם לא תוחש תנופת הפיתוח, הייעול והייצוא, תהיה מנת חלקנו מהר מאד בטלה במקום פעילות, ניוון במקום התעצמות, ואבדן כוחות טובים במקום ריבוי היישוב וצמיחתו. על כן דרושה בזמנים קשים, אף יותר מאשר בימי שפע, הנהגה ממשלתית נמרצת, מתחכמת ומתואמת היטב.

בדומה למצב הכלכלי, במקביל לו ובאופן בלתי נפרד ממנו, טעון גם המינהל הציבורי הבראה. דרישה זו אינה חדשה, אך אין הדבר גורע מצדקתה. גם בעניין זה נימצאת הממשלה בעמדת מפתח, ועליה להיות חלוצה ומורת דרך. יש לשפר את המינהל הציבורי, לייעל אותו, וגם להיטיב לא במעט את יחסי האנוש במגעיו עם אזרחים. יש במינהל גם גילויים מעודדים והתפתחויות לטובה, אך מה שדרוש הוא שינוי יסודי. מס שפתיים אמנם משולם לעניין זה, ואף נוצרו מסגרות לבקרה ונוהל. אך מבין כל הסיסמאות שראשי הרשות המבצעת חרתו על דגליהם, איש לא העלה על נס את הבראת המינהל כמשימה בפני עצמה, שאינה נופלת בחשיבותה מכל משימה אחרת לביצורה וחילוקה של מדינתנו, ולשינוי דמותה כלפי חוץ ובעיני אזרחיה.

רגישות רבה קיימת, לא רק אצלנו, לגבי אותם אירועים, שמקורם במפגש הפעיל בין המינהל הציבורי ועולם העסקים. במשק של ימינו מפגש זה שכח מאד, אין קיום בלעדיו, וכאשר הוא תקין, הוא תורם את תרומתו החיובית. אך מרובים בו גם הפיתויים, הסכנות והתקלות. רק זהירות ועירנות יעזרו כאן, ושמירה קפדנית על נורמות טובות, לאו דווקא כולן רק נורמות שבחוק. קיימים כללים מקובלים של מינהל ציבורי תקין, ועוד מעליהם כללי מוסר שצריכים להיות מקובלים על הכל. המחיר החברתי של כל פגיעה בהם רב במיוחד; למה נשלם אותו כל כמה שנים מחדש?

3-תקן 2-תקן

מבקר המדינה

תוכן העניינים

פעולות מבקר המדינה ומשרדו בתקופת הדין וחשבון 3

ממצאי הביקורת

פרק ראשון — האוצר

משרד האוצר

תקציב המדינה לשנת הכספים 1978 וביצועו

10	חוק התקציב וההרשאה הכוללת להוצאה
17	ההוצאה למעשה
26	ההכנסה
30	סיכום ביצוע התקציב

דו"ח על מאזן זכויותיה והתחייבויותיה של המדינה ליום 31.3.1979

32	זכויות והתחייבויות מוניטאריות שוטפות
34	זכויות מוניטאריות שוטפות
40	התחייבויות מוניטאריות שוטפות
46	זכויות אחרות של המדינה
46	הלוואות
55	השקעות במניות
58	מימון ביניים לבנייה על ידי משרד הבינוי והשיכון
59	מלאי
60	אקטיבים שונים
60	חובות המדינה
63	מלוות פנים
66	מלוות חוץ
68	ערבויות המדינה

אגף התקציבים

76	תכנון תקציב ופיקוח על ביצועו בתנאי אינפלציה
82	אומדנים בתקציב של תקבולים ממסים וממלוות חובה
90	פעולות לצמצום במנגנון הממשלתי
97	פעולות ייעול במשרדי הממשלה
105	נציגויות כלכליות בארצות הברית

אגף החשב הכללי

127	מינהל המשק והאפסנאות במשרדי הממשלה
135	סדרי בידוק בביצוע שלומים על ידי החשב הכללי
139	התקשרות עם תאגיד שזהות בעליו אינה ידועה
141	הלוואות בביטוח הצמדה לבנייה
	מחלקת המלאות — הפסקת התשלום לגמלאים לאחר פטירתו של גמלאי
142	
144	החזר הוצאות נסיעה לעובדי מדינה

אגף שוק ההון, החיסכון והביטוח

146 גיוס כספים על ידי מכירת אגרות חוב בשוק ההון

רשות החברות הממשלתיות

151 פעולות למכירתן של מניות בבעלות המדינה

האפוסטרופוס לנכסי נפקדים

157 ועד נאמנים לניהול נכסי הקדשות מוסלמיים

מינהל הכנסות המדינה

158 הקלות מס על פי החוק לעידוד התעשייה

164 ניכויים במקור מקבלנים

172 שומה מדגמית

176 מס ערך מוסף — מוסדות כספיים ומלכ"רים

181 פטור מותנה ממסים עקיפים

186 יבוא אישי של טובין

188 גביית הפרשי מס קנייה על יבוא רכב

189 גביית הפרשי היטל על מלאי

נציבות שירות המדינה

191 יחידת הבחינות

196 עסקאות של עובדי ציבור בניירות ערך ומטבע חוץ

פרק שני — משרדי הממשלה

משרד ראש הממשלה

202 גנזך המדינה

206 אגודת קורת גג, מפעל להשגת בית לזוגות צעירים

משרד האנרגיה והתשתית

208 רכישות דלק

211 פעולות לחיסכון באנרגיה

216 המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח

משרד הבינוי והשיכון

219 מבנים למוסדות, ציבור

231 מחירי בניה למגורים

240 עבודות תכנון

243 עידוד השקעות בבנייה טרומית

249 הקמת בניינים בשיטה חדשה

249 אכלוס חוזר של מבני עץ למגורים — חדרה

250 בנייה להשכרה

252 הביקורת הפנימית והטיפול בתלונות ובפניות

מחלקת עבודות ציבוריות

257 התחשבות עם קבלנים וספקים

משרד הבריאות

260 המכון הרפואי לבטיחות בדרכים
266 טיפול בחולי נפש
270 ציוד רפואי מתוחכם
272 קבלת תרומות בבתי חולים ממשלתיים
276 ביקורת פנימית וטיפול בתלונות

משרד הדתות

278 המחלקה לבתי כנסת

משרד החוץ

282 משרד איראן
283 שגרירות ישראל בלונדון
285 אגף הכספים

משרד החינוך והתרבות

289 חינוך על יסודי חינוך
295 תמריצים למורים ביישובי פיתוח
299 מפעלי הזנה
305 מחנות קיץ
306 הטיפול במפגעי בטיחות
310 הכנות לאולימפיאדה במוסקווה בקיץ 1980

משרד החקלאות

314 תמיכות בענפי החלב והלול
321 חוות נסיונות — משק, כספים ומינהל
327 נכסי דלא ניידי
332 סיוע חוץ

נציבות המים

335 הקצאה וייעול השימוש במים

מינהל מקרקעי ישראל

344 מערכת מידע ושליטה
351 הקצאת קרקע וביטול עסקאות

רשות שמורות הטבע

355 הסיירת הירוקה

משרד המשפטים

366	כונס הנכסים הרשמי
371	עזבונות לטובת המדינה
372	משפטי תעבורה
377	התקציב וביצועו

משרד העבודה והרווחה

381	מעונות יום לילדי נשים עובדות
385	פיקוח על חומרי נפץ
388	מרכז להכוונה לערי פיתוח
391	עיבודים במחשב

משרד הפנים

394	בחירות לרשויות המקומיות, תשל"ט—1978
397	מינהל האוכלוסין
404	ביקורת גבולות
411	ביצוע חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה—1965
	ההיערכות והפעילות של משרדי הממשלה האזרחיים בתכנון
418	הפריסה, התשתית והבינוי האזרחי והבטחוני בנגב

משטרת ישראל

429	היערכות ללחימה בפשיעה
448	חקירות ומעצרים במשטרת ישראל
463	טיפול בגניבות רכב וחלקיו
468	הזמנות למשפט והגשת כתבי אישום בגין עבירות תעבורה
472	תלונות נגד שוטרים

שירות בתי הסוהר

476	בית סוהר באר שבע
486	מבקרים רשמיים בבתי הסוהר

המשרד לקליטת העלייה

490	פעולות לעידוד השיבה לישראל
-----	----------------------------

משרד התחבורה

497	מינהל התעופה האזרחית
508	אגף הספנות והנמלים
513	העסקת ימאים בחברת צים — התפתחויות בשנים 1977—1979
518	הטיפול בענייני הקואופרטיבים לתחבורה ציבורית
523	תעבורה בדרכים עירוניות
530	אשראי מכוון לענף הרכב
532	נואגר רכב לשעת-חירום
536	ביקורת פנימית וטיפול בתלונות

רכבת ישראל

538	ענף הנוסעים
544	נכסי דלא נידי

משרד התעשייה, המסחר והתיירות

551	בדיקת תכניות השקעה ואישורן
560	מרכז ההשקעות ורשות ההשקעות — דיווח ואיסוף מידע
565	קרנות הון חוזר ליצוא תעשייתי
567	הרשות לקבלנות משנה חרושתית
571	מענק מיוחד למפעל בבית שאן
572	נציגים כלכליים מסחריים
575	השתתפות בתערוכות ובירידים בחוץ לארץ
578	פיקוח על מחירים
583	פעולות מינהל הסחר הממשלתי
588	בשר בקר ועוף קפואים
591	אספקת מזון בשעת חירום
594	מכירת נכסי חברת "פיתוח"
598	בטיחות בפני אש בבתי מלון
600	תביעות לתמריצים בתיירות

משרד התקשורת

603	פעולות להקמה של חברת תקשורת
610	מחלקת אפסנאות ומחסנים
615	הקמת תחנה לתקשורת לוויינים
621	פעולות הדרכה בשירותי ההנדסה
632	בחינה וביקורת טובין
636	עבודים ממוכנים לשירותי הטלפון ^{למכ}
642	המחלקה להתקנת טלפונים במחוז תל אביב והמרכז
645	אבטחת כספים בשירותי הדואר

פרק שלישי — מערכת הביטחון

משרד הביטחון

651	תקציב הביטחון וביצועו
661	עסקאות באמצעות סוכני יבוא
671	תנאי רכישה והתחשבות עם יצרן
675	רכישת ציוד
679	רכישות שונות
682	משלחת הקניות בניו יורק
685	ייצור מערכת נשק
688	פיתוח מערכת נשק
693	מכירת מניות במפעל תעשייתי
696	הקמת מיתקן תדלוק למטוסים
698	הקמת מבנים לתעשייה הצבאית

700	הסדרי בנייה בקריה בתל אביב
702	סדרי בקרה בפעולות היערכות
704	נזקי רכב צבאי
709	טיפול בתביעות בעד נזקים
711	ממצאי מעקב

צבא הגנה לישראל

715	אוגדת מילואים
721	חטיבת מרחב
725	יחידות אוגדתיות
726	גדודי תותחנים
730	היערכות להתגוננות אב"כ
734	בסיס הדרכה
736	נוהלי בטיחות טיסה
741	יחידת אחזקה של חיל האוויר
745	הצטיידות בציוד יעודי בחיל הים
750	מיגון האוכלוסייה בקו עימות
752	סדרי ביטחון שדה
753	בתי מלאכה במרכז ציוד
759	מסירת עבודות למוסכים אזרחיים
760	ארגון אמצעים לשעת חירום
762	נספחות צה"ל בארה"ב
766	סדרי מגורים ותברואה
771	עריקים ונפקדים
775	קציני בריאות הנפש
778	בית סוהר צבאי
782	ממצאי מעקב

הממשל הצבאי בשטחים המוחזקים

801	שירותים ליישובים
-----	------------------

איזור יהודה ושומרון

805	תקציב האיזור וביצועו
-----	----------------------

איזור חבל עזה ואיזור סיני

808	פעולות קצין המטה לענייני תחבנרה
811	ממצאי מעקב

התעשייה הצבאית

816	פיתוח מערכת נשק
818	שיפוץ מערכת נשק
819	מחלקת בינוי מרכזית
822	אחסנת חומרי נפץ
824	ממצאי מעקב

האגודה למען החייל

- 827 פעולות מרחב הצפון
832 סניף מגדל העמק
833 ממצאי מעקב

בית הספר לקצינים — עכו

- 836 סדרי מינהל

שירות ביטחון כללי

838

המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים

838

פרק רביעי — מוסדות המדינה

בנק ישראל

- 841 דינים וחשבונות כספיים — המאזן ליום 31.12.1979
851 פעולות בנק ישראל בשוק הפתוח

המוסד לביטוח לאומי

- 874 משק המוסד
881 מענק לאלמנות שנישאו מחדש
883 קבלת שיקים בסניפים
884 יחידת הביקורת הפנימית
885 דינים וחשבונות כספיים לשנת הכספים 1978

רשות הנמלים

- 897 עבודות פיתוח
911 בדיקת אירועים
916 נמל חיפה — חיוב לקוחות בגין שירותים למטענים

רשות שדות התעופה

- 921 התחשבויות עם חברות תעופה

רשות השידור

- 925 חטיבת החדשות בטלוויזיה
930 שידורי רדיו בגלים קצרים

המועצה להסדר ההימורים בספורט

933

פרק חמישי — ממצאי מעקב

939

פרק שישי — הרשויות המקומיות

- 1017 ביקורת המדינה ברשויות המקומיות
1017 ממצאים בעלי משמעות עקרונית בדו"חות על הרשויות המקומיות
1019 שכר לעובדים ותשלומים נלווים ברשויות המקומיות
1035 כוונות הדרג המקומי לקראת שעת חירום

פרק שביעי — איגודים

- 1041 ביקורת המדינה באיגודים
- 1041 מימצאים בעלי משמעות עקרונית בדו"חות על איגודים
- 1044 הפסקת הפעילות של מרכז למחקר תעשייתי

*

- הצעות הוועדה לענייני ביקורת המדינה לדו"ח השנתי 28 של
- 1053 מבקר המדינה כפי שאושרו על ידי הכנסת

*

- 1067 ביצוע הצעותיה של הוועדה לענייני ביקורת המדינה

*

- 1069 חוק מבקר המדינה, תשי"ח—1958 (נוסח משולב)

פעולות מבקר המדינה ומשרדו בתקופת הדין וחשבון

דין וחשבון זה מסכם את פעולות מבקר המדינה ומשרדו בשנת 1979, ואת ביקורת החשבונות של משרדי הממשלה ומוסדות המדינה ומפעליה לשנת הכספים 1978. מבקר המדינה המציא דו"ח שנתי זה ביום 15 בפברואר 1980 לשר האוצר לעיונו ולהערותיו, ומועד הנחת הדו"ח על שולחן הכנסת הוא בתום שנים עשר שבועות, התקופה הנקובה בסעיף 16 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 (נוסח משולב), כפי שתוקן בינואר 1978 — חוק מבקר המדינה. (תיקון מס' 9), תשל"ח-1978.

ביקורת המדינה בכנסת ובוועדותיה

1. הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת, המקיימת ישיבותיה בהשתתפות מבקר המדינה, קיימה דיונים בשבעה נושאים מהדו"ח השנתי 29 של מבקר המדינה: בארבעה נושאים דנה הוועדה בתקופה מאי-יולי 1979, והיא הניחה על שולחן הכנסת את סיכומיה והצעותיה לגביהם ב־24.7.79; בשלושה הנושאים הנוספים דנה הוועדה בתקופה אוגוסט-נובמבר אותה שנה והיא הניחה את סיכומיה והצעותיה לגביהם על שולחן הכנסת ב־27.11.79; הוועדה דנה גם בדו"ח על הביקורת בקופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, בדו"ח על הביקורת בקופת החולים לעובדים לאומיים של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, וכן בדו"ח שר האוצר על ביצוע המלצות הוועדה לענייני ביקורת המדינה לדו"ח השנתי 27 של מבקר המדינה. הכנסת דנה בסיכומיה והצעותיה של הוועדה ב־14.1.80 ובתום הדיונים אישרה אותם.

2. הדין וחשבון השנתי השמיני של נציב תלונות הציבור, הונח על שולחן הכנסת ביום ג' בחשוון תש"ם (24.10.79). הוועדה לענייני ביקורת המדינה החלה לדון בדו"ח זה בנובמבר 1979 ובמכתב תיאורים על הטיפול בתלונות הכלולים בו.

3. בדו"ח שנתי 28 עמ' 5 נמסר על תפקידיו של מבקר המדינה על פי כללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים. עניין שהעסיק את הביקורת במיוחד היתה החווה החקלאית של השר אריאל שרון ורעייתו. עניין זה הביא המבקר בפני הוועדה לענייני ביקורת המדינה וזו דנה בו במשך שנת 1979 מספר פעמים ובכמה מהן גם בהשתתפות היועץ המשפטי לממשלה. השר עצמו גם הופיע אישית בפני הוועדה. הטיפול בעניין טרם הסתיים.

משרד מבקר המדינה

1. משרד מבקר המדינה מבצע את תפקידיו הביקורת על ידי ארבע יחידות עיקריות, שכל אחת מהן מופקדת על הביקורת בתחום מוגדר של המינהל הציבורי: (א) משרדי הממשלה ומוסדות המדינה; (ב) מערכת הבטחון; (ג) הרשויות המקומיות; (ד) האיגודים. המשרד הראשי הוא בירושלים, ובו המינהל ויחידות המטה: היועץ המשפטי, עריכת כתבי המשרד, ייעוץ לעניינים כלכליים והנדסיים ויחידות התכנון וההדרכה.

הביקורת על משרדי הממשלה מתנהלת ברובה בירושלים; הביקורת על מערכת הבטחון ועל רוב הרשויות המקומיות מתנהלת בתל-אביב; הביקורת על מפעלי התחבורה ועל הרשויות המקומיות שבצפון הארץ מתנהלת בחיפה, ביקורת האיגודים מתנהלת בשלוש הערים הגדולות.

2. לפי סעיף 24 לחוק מבקר המדינה נקבע תקציב המשרד על ידי ועדת הכספים של הכנסת על פי הצעת מבקר המדינה; הוא מתפרסם יחד עם תקציב המדינה. תקציב המשרד לשנת הכספים 1979 ביחד עם תקציב נוסף שאושר ב־14.1.80, הוא 238.5 מיליון ל"י, מספר עובדי המשרד בסוף 1979 היה 570 לרבות 32 עובדים ארעים ועובדים על פי חוזה.

בהתאם לסעיף 25 לחוק מבקר המדינה מגיש מבקר המדינה, אחר תום שנת הכספים, את הדו"ח הכספי של המשרד לאישור הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת. לפי הדו"ח הכספי לשנת 1978, שהוועדה אישרה אותו ב־30.10.79, הסתכמה הוצאת המשרד למעשה באותה שנה ב־113,184,582 ל"י.

פעולות הביקורת

1. לפי סעיף 15(א) לחוק מבקר המדינה מפורטים בדו"ח שנתי זה הגופים, שבוקרו בתקופת הדו"ח ויחידותיהם העיקריות. גם בשנה הנסקרת כללה הביקורת בדיקות מעקב אחר תיקון הליקויים, שנמסר עליהם בדו"חות שנתיים קודמים, וממצאי המעקב מופיעים בדו"ח שנתי זה.
- בנובמבר 1979 הגיש שר האוצר דין וחשבון על ביצוע המלצות הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת לדו"ח השנתי 28 של מבקר המדינה ובאותו חודש המציא אגף הפיקוח הכללי של האוצר חוברת בדבר הצעדים, שעשו הגופים המבוקרים לתיקון הליקויים, שהועלו בדו"ח שנתי 28 של מבקר המדינה.
2. בתקופה 14.2.80—15.2.79 נערכו פעולות ביקורת ב־118 מבין 204 הרשויות המקומיות שבמדינה. רשימה של דו"חות, על הביקורת ברשויות המקומיות שנתינו במשך השנה וכן סיכומים על פעולות הביקורת ברשויות המקומיות ניתנים בעמ' 1017.
- בדיקה מיוחדת נערכה לגבי שכר ותשלומים נלווים לשכר לעובדים ברשויות מקומיות; בדבר תוצאות הביקורת ראה עמ' 1019 בדו"ח זה.
3. בשנה הנסקרת נערכו פעולות ביקורת ב־66 איגודים. רשימה של האיגודים אשר ממצאי ביקורת לגביהם נכללים בדו"ח זה ושדו"חות ביקורת הוצאו עליהם בתקופה 14.2.80—15.2.79 וכן סיכומים על פעולות הביקורת באיגודים ניתנים בעמ' 1041.
4. בשנה הנסקרת הפעיל מבקר המדינה את ביקורתו על הגופים הבאים: קופת חולים מאוחדת; הסמכרות "מכבי" ישראל קופת חולים "מכבי", כולל קופת חולים אסף, אגודה לעזרה רפואית; הוועד האולימפי בישראל; התאחדות הספורט בישראל; המועצה הדתית גבעתיים; והמועצה הדתית דימונה. כן החליט המבקר לשוב ולהפעיל את הביקורת על החברה מצדה, רכבת כבלים בע"מ. בתפקידו כנציג תלונות הציבור החליט המבקר להחיל על מרכז השלטון המקומי את הפרק השביעי בחוק מבקר המדינה הדין בביור תלונות הציבור.

ביקורת לפי חוק מימון מפלגות, תשל"ג—1973

בחודשים אוגוסט—אוקטובר 1979 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת על פי חוק מימון מפלגות תשל"ג—1973, על חשבונותיהן של 19 סיעות לתקופה 1.6.78—31.5.79. תפקידו של מבקר המדינה לפי חוק זה הוא לבדוק, אם הסיעות שמרו על האיסור בדבר קבלת תרומות מתאגידים בארץ, אם הוצאותיהן לא חרגו מתקרת ההוצאות שנקבעה בחוק, ואם ניהלו את חשבונותיהן בהתאם להנחיות, שהוציא המבקר לעניין זה. מבקר המדינה מסר ליושב ראש הכנסת ביום ה' בחשון תש"ס (26.10.79) דין וחשבון על תוצאות הביקורת.

במסרו את הדין וחשבון האמור הדגיש מבקר המדינה שהעלה, וחזר והעלה, המלצות לתיקון החוק — שבמתכונתו הנוכחית משמעות הביקורת על פיו היא חלקית בלבד — וציין, שאינו רואה טעם לחזור עליהן שוב. המלצות העיקריות שעליהן עמד המבקר התייחסו לסוגיית קיומם של גופים רבים, הקשורים למפלגות ואינם עומדים, לפי החוק, באופן מפורש בביקורת מבקר המדינה, ולהעדר איסור בחוק על קבלת תרומות מתאגידים בחוץ לארץ, דבר שלדעת המבקר הוא מקור לתקלות חמורות ומשאיר פירצה לעקיפת מטרת החוק.

כמה מן ההמלצות אמנם נדונו בזמנו בוועדת הכספים של הכנסת השמינית, אך שינויים בחוק לא נעשו.

ביקורת לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (הוראת שעה).

תשל"ח—1978

בחודשים אפריל—יולי 1979 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת על פי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות) (הוראת שעה), תשל"ח—1978.

החוק נתקבל בכנסת ביום כ"ז בתמוז תשל"ח (1.8.1978) והוא מסדיר את מימון הוצאות הבחירות לרשויות המקומיות של סיעות ורשימות בת, הקשורות לסיעות אם, דהיינו סיעות

בכנסת התשיעית; ושל סיעות ורשימות מקומיות, שאינן קשורות לסיעות אם. החוק היה בבחינת הסדר, חד-פעמי, בהתייחסו לבחירות שנערכו בנובמבר 1978, הפעם במועד שלא התקיימו בו בחירות לכנסת.

בבחירות השתתפו סיעות בת של 11 סיעות אם וכן 436 סיעות מקומיות. כל 11 סיעות האם ו-300 סיעות מקומיות העמידו את חשבונותיהן לביקורת ומסרו למבקר המדינה דו"ח כספי לתקופת הבחירות וחוות דעת של רואה חשבון. 14 סיעות אחרות הודיעו למשרד מבקר המדינה שלא היו להן הכנסות והוצאות בתקופת הבחירות וכי ממילא לא היה להן מקום לנהל מערכת חשבונות. 122 סיעות מקומיות אחרות לא העמידו את חשבונותיהן לביקורת ולא מסרו דו"ח כספי וחוות דעת של רואה חשבון.

הדין וחשבון לפי חוק זה הונח על שולחן הכנסת ביום כ"א בתמוז תשל"ט (16.7.79). גם במכתב הלוואי לדו"ח זה, שמסר מבקר המדינה ליושב ראש הכנסת, ציין המבקר את הסתייגויותיו לגבי החוק ואפשרויות הביקורת על פיו.

שיתוף פעולה בין-לאומי

הוועידה הבינלאומית השנייה של האומבודסמנים בירושלים

בשנה הנסקרת גברה הפעילות הקשורה בהכנות לוועידה הבינלאומית השנייה של האומבודסמנים, העומדת להערך בירושלים בחשון תשמ"א, אוקטובר-נובמבר 1980.

במסגרת ההכנות התקיימה בירושלים, בין ה-26 במארס ל-1 באפריל 1979, ישיבה של ועדת ההיגוי הבינלאומית של האומבודסמנים; בוועדה זו חברים תשעה אומבודסמנים ממדינות שונות. הדיונים נסבו על קווי היסוד לארגון הוועידה ועל תכניתה וכן על שיתוף הפעולה בין אומבודסמנים בעתיד.

עוד דנה הוועדה בתכניתו של סמינר בין-לאומי על הטיפול בתלונות הציבור; את הסמינר מארגנת נציבות תלונות הציבור בישראל בשיתוף עם המכון הבינלאומי ללימודי האומבודסמן ליד אוניברסיטת אלברטה בקנדה. הסמינר מיועד בעיקר לעובדים בכירים של מוסדות אומבודסמנים ויתקיים מיד לאחר הוועידה הבין לאומית.

בין ה-31 בדצמבר וה-3 בינואר 1980 שוב ביקר בארץ ד"ר רנדל אייבני, האומבודסמן של אלברטה שהוא יו"ר ועדת ההיגוי. ביקורו הוקדש כולו לדיונים עם נציגי תלונות הציבור על תכנית הוועידה הבינלאומית והאירועים שילוו אותה.

במארס 1979 ביקר בארץ האומבודסמן הפרלמנטרי של פינלנד, ד"ר יורמה אלטו בליווי מנהל משרדו מר קיוסטי טולונון. הביקור נערך במסגרת סיור ביקורת שערך ד"ר אלטו במחנות הכוחות הפיניים המוצבים במזרח התיכון כחלק מכוונות האו"ם. הוא נועד לשיחה עם ד"ר נבצל על נושאים בעלי עניין משותף לשני האומבודסמנים.

במאי 1979 ביקר בארץ, כאורח מבקר המדינה, מר קרל ויטרוק, נשיא מוסד הביקורת של הרפובליקה הפדרלית של גרמניה. במהלך הביקור חתמו האורח ומבקר המדינה, על זכרון דברים המסכם הסדרים בדבר שיתוף פעולה מעשי בין מוסדותיהם בביצוע פעולות ביקורת בעלות עניין משותף למדינותיהם.

מבקר המדינה הינחה (בהשתתפות ד"ר ב. גייסט) חלק של הסמינר הבין אזורי הרביעי לביקורת המדינה בווינה, שדן בביקורת בתאגידים ממשלתיים.

כו ערך המבקר ביקורים אצל מבקרי המדינה והאומבודסמנים של אוסטריה ושוודיה, והשתתף כחבר הוועד המנהל של אינטוסי (הארגון הבין לאומי של מוסדות ביקורת עליונים) במושב השנתי בניירובי, קניה.